

Australian Government

Quốc tịch Úc

Mỗi Dây Gắn Bó Tất Cả Chúng Ta

Từ nay trở đi,

Tôi thề trung thành với đất nước và nhân dân Úc,

Tôi sẽ chia sẻ niềm tin dân chủ với họ,

Tôi sẽ tôn trọng quyền lợi và quyền tự do của họ, và

Tôi sẽ tôn trọng và chấp hành luật pháp của họ.

Quốc tịch Úc

Mỗi Dây Gắn Bó Tất Cả Chúng Ta

Tập sách này bao gồm đầy đủ tất cả những thông tin mà quý vị cần cho kỳ thi vào quốc tịch Úc. Quý vị không cần phải mua hay xin những tập chỉ dẫn do những cá nhân hay tổ chức khác lưu hành để có thể được chấm đậu kỳ thi này. Bộ Di trú và Công dân vụ không ủng hộ hay đề nghị quý vị nên mua bất cứ những tập chỉ dẫn nào hứa hẹn sẽ giúp quý vị được chấm đậu kỳ thi quốc tịch.

© Commonwealth of Australia 2009

Ấn phẩm này có đăng ký bản quyền. Quý vị chỉ có thể sao tải từ trang mạng, trưng bày, in lại ấn phẩm không thay đổi (giữ ghi chú này) và dùng cho mục đích cá nhân, phi thương mại hay trong nội bộ cơ quan tổ chức của mình. Việc sử dụng ấn phẩm ngoài quy định của *Copyright Act 1968* đều phải được cho phép.

Muốn được phép sử dụng ấn phẩm này trong những mục đích khác xin liên lạc:

Commonwealth Copyright Administration

Copyright Law Branch

Attorney-General's Department

Robert Garran Offices

National Circuit

Barton ACT 2600

Fax: 02 6250 5989

Email: commonwealth.copyright@ag.gov.au

Do Phân bộ National Communications Branch of the Department of Immigration and Citizenship

6 Chan Street Belconnen ACT 2617

ISBN 978-1-92446-96-2

Không nhận trách nhiệm:

Độc giả thổ dân và người đảo ở eo biển Torres nên cảnh giác là tác phẩm này có những hình ảnh và / hoặc có nội dung liên quan đến người đã khuất.

Nội dung

Thông điệp gửi đến quý vị	3
Phần có trong bài thi quốc tịch	
Phần 1 – Nước Úc và người Úc	8
Phần 2 – Niềm tin dân chủ, tôn trọng các quyền lợi và quyền tự do của nhân dân Úc	16
Phần 3 – Chính phủ và luật pháp Úc	22
Bảng chú giải phần có trong bài thi quốc tịch	30
Những câu hỏi thực tập	34
Phần không có trong bài thi quốc tịch	
Phần 4 – Nước Úc ngày nay	38
Phần 5 – Câu chuyện nước Úc	54
Bảng chú giải phần không có trong bài thi quốc tịch	72
Muốn biết thêm chi tiết	74
Cảm tạ	76

Quốc tịch Úc là một đặc ân đem lại những ban thưởng lớn lao.

Khi quý vị trở thành công dân Úc, quý vị được gia nhập vào một cộng đồng quốc gia có đặc tính riêng.

Thông điệp gửi đến quý vị

Chúc mừng quý vị đã chọn trở thành công dân Úc. Sống ở một đất nước mới và tham gia toàn diện vào đời sống Úc với tư cách của một công dân đòi hỏi sự can đảm, niềm khát vọng và sự cam kết trung thành với quốc gia. Chúng tôi tôn trọng sự đóng góp của quý vị vào xã hội hòa bình và dân chủ của chúng tôi.

Quốc tịch Úc là một bước quan trọng trong hành trình di dân của quý vị. Trở thành công dân Úc có nghĩa là quý vị cam kết sẽ luôn trung thành với nước Úc và tất cả những giá trị mà đất nước này coi trọng. Đây cũng là bước khởi đầu trở thành thành viên chính thức của cộng đồng Úc của quý vị và cho phép quý vị nói 'Tôi là người Úc'.

Trở thành công dân Úc là một đặc ân đem lại những ban thưởng lớn lao. Khi quý vị trở thành công dân Úc, quý vị được gia nhập vào một cộng đồng quốc gia có đặc tính riêng. Đất nước chúng ta được dựng xây nhờ đóng góp của thổ dân của chúng ta và những người đến sau từ khắp mọi miền trên trái đất. Chúng ta hoan nghênh sự đa dạng này và đồng thời cũng có nguyện vọng đạt được sự hài hoà và đoàn kết cho quốc gia mình.

Sức mạnh của cộng đồng Úc đến từ việc chúng ta chung vai sát cánh giải quyết các vấn đề và làm cho nước Úc trở nên một đất nước vĩ đại ngày nay. Chúng ta có một hệ thống chính quyền ổn định và nhân dân Úc tôn trọng quyền hạn và luật pháp của chính quyền. Sự ổn định trong xã hội, nền văn hoá và luật pháp của chúng ta được hình thành nhờ lịch sử của chúng ta. Khi gia nhập cộng đồng Úc, quý vị thừa hưởng lịch sử này và ở trong cương vị được đóng góp vào lịch sử đó.

Nước Úc là một miền đất cổ, rộng lớn và độc đáo. Đây là đất nước của những cánh rừng nhiệt đới và rừng cây; của những bãi biển cát vàng và những sa mạc khô cằn. Văn hoá người bản địa Úc là một trong những nền văn hoá lâu đời nhất vẫn còn được lưu truyền trên thế giới. Đất nước chúng ta cũng là một đất nước non trẻ; một đất nước của những người di dân. Di dân Âu châu bắt đầu đến Úc vào năm 1788 và cho đến nay chúng ta vẫn tiếp tục chào đón những di dân mới. Những người đến từ hơn 200 quốc gia khác đã chọn nước Úc là quê hương, với kết quả xã hội chúng ta là một trong những xã hội đa dạng nhất thế giới. Nước Úc đã kết hợp thành công sự đa dạng về chủng tộc và văn hoá với đoàn kết quốc gia. Quốc tịch Úc là mối dây gắn bó tất cả chúng ta.

Nước Úc theo thể chế dân chủ. Là một công dân quý vị có cơ hội tham gia xây dựng quốc gia dân chủ của chúng ta về mọi mặt. Đó có nghĩa là quý vị đã sẵn sàng chu toàn trách nhiệm trong tư cách một thành viên chính thức của cộng đồng nhân dân Úc. Người dân Úc tin vào phẩm giá và quyền tự do của mỗi cá nhân, sự bình đẳng nam nữ và chế độ pháp trị. Là công dân Úc có nghĩa là quý vị thể hiện những giá trị này trong đời sống hàng ngày.

Lời tuyên thệ nhập tịch Úc

Điều quan trọng đối với tất cả công dân Úc là thông hiểu các quyền lợi và trách nhiệm của chúng ta; cũng như thông hiểu ý nghĩa về cương vị của một công dân Úc, cho dù quý vị sinh trưởng ở đất nước này hay sinh trưởng ở nơi khác nhưng đã chọn đất nước này là quê hương. Đây là điều thiết yếu trong việc xây dựng đất nước của chúng ta.

Khi quý vị dự lễ nhập tịch Úc, quý vị sẽ đọc lời tuyên thệ trở thành công dân Úc. Qua lời tuyên thệ đó, quý vị chính thức cam kết trung thành với nước Úc và nhận lãnh các trách nhiệm và đặc ân của một công dân. Học hỏi ý nghĩa chứa đựng trong lời tuyên thệ sẽ giúp quý vị thông hiểu hơn trở thành một công dân Úc bao hàm ý nghĩa gì và những trách nhiệm và bổn phận công dân.

Đây là lời tuyên thệ quý vị sẽ đọc:

*Từ nay trở đi, có Thượng Đế chứng giám**

Tôi thề trung thành với đất nước và nhân dân Úc,

Tôi sẽ chia sẻ niềm tin dân chủ với họ,

Tôi sẽ tôn trọng quyền lợi và quyền tự do của họ, và

Tôi sẽ tôn trọng và chấp hành luật pháp của họ.

* Quý vị có thể chọn cách tuyên thệ nói hay không nói đoạn 'có Thượng Đế chứng giám'.

Khi quý vị đọc tập sách này, quý vị sẽ thấu hiểu ý nghĩa bao hàm trong lời tuyên thệ và cách quý vị có thể phát huy vai trò của mình trong xã hội Úc.

Trở thành công dân Úc

Lịch sử đón nhận người di dân của nước Úc kéo dài hơn 200 năm. Trong phương diện này, chúng ta vẫn là một đất nước non trẻ và quý vị là một phần trong câu chuyện nước Úc. Quyết định trở thành công dân Úc của quý vị sẽ giúp phần định hướng tương lai chúng ta.

Bài thi vào quốc tịch Úc

Bài thi vào quốc tịch Úc được soạn thảo với mục đích xét định xem quý vị có đầy đủ kiến thức về nước Úc và những trách nhiệm và đặc ân của một công dân Úc hay không.

Bài thi vào quốc tịch cũng được soạn thảo để xét định xem quý vị có khả năng Anh ngữ căn bản hay không. Anh ngữ là quốc ngữ của chúng ta. Biết Anh ngữ giúp quý vị đóng một vai trò tích cực hơn trong xã hội Úc, tận dụng cơ hội giáo dục, tìm việc và những cơ hội khác mà nước Úc dành cho quý vị.

Thi quốc tịch là cuộc thi dùng máy điện toán để trả lời câu hỏi bằng cách chọn câu trả lời đúng. Bài thi vào quốc tịch gồm 20 câu hỏi được chọn theo kiểu bốc thăm từ tập hợp nhiều câu hỏi. Để thi đỗ, quý vị phải trả lời đúng 75 phần trăm số câu hỏi, hoặc trả lời đúng 15 câu trong số 20 câu.

Các cuộc thi quốc tịch được tổ chức tại tất cả các văn phòng của Bộ Di trú và Công dân vụ trên toàn nước Úc. Những kỳ thi cũng được tổ chức định kỳ tại một số địa phương tại những vùng miền trên toàn Úc và một số địa điểm nước ngoài.

Nếu quý vị thi đỗ kỳ thi quốc tịch, có nghĩa là quý vị đã thông hiểu những cam kết của mình đối với nước Úc trong lời tuyên thệ nhập tịch Úc.

Chuẩn bị thi quốc tịch

Quý vị cần đọc sách này để chuẩn bị thi quốc tịch.

Sách chỉ dẫn thi quốc tịch

Sách này bao gồm phần có trong bài thi quốc tịch và phần không có trong bài thi quốc tịch.

Phần có trong bài thi quốc tịch

Ba phần đầu của sách này có tất cả những chi tiết và thông tin cần biết giúp quý vị thi đỗ kỳ thi quốc tịch:

- Phần 1 – Nước Úc và người Úc
- Phần 2 – Niềm tin dân chủ, tôn trọng các quyền lợi và quyền tự do của nhân dân Úc
- Phần 3 – Chính phủ và luật pháp Úc

Quý vị cần biết và hiểu những chi tiết và thông tin trong phần có trong bài thi quốc tịch để có thể trả lời những câu hỏi trong bài thi.

Phần không có trong bài thi quốc tịch.

Phần không có trong bài thi quốc tịch giúp quý vị hiểu lịch sử và văn hoá Úc. Những chi tiết này không có trong bài thi quốc tịch.

- Phần 4 – Nước Úc ngày nay
- Phần 5 – Câu chuyện nước Úc

Những câu hỏi thực tập

Ở cuối phần có trong bài thi quốc tịch có 20 câu hỏi thực tập để giúp quý vị chuẩn bị cho cuộc thi quốc tịch.

Bảng chú giải

Ở cuối phần có trong bài thi quốc tịch và phần không có trong bài thi quốc tịch có bảng chú giải (gồm danh sách những từ ngữ chính và ý nghĩa của chúng).

Sách này được dịch ra nhiều thứ tiếng

Sách này được dịch ra 37 ngôn ngữ cộng đồng cho những ai dự định vào quốc tịch Úc và có khả năng đọc một ngôn ngữ khác tiếng Anh rành rẽ hơn. Quý vị chỉ có thể sao tải bản dịch sách này trong trang thông tin về nhập tịch Úc www.citizenship.gov.au.

DVD

Có DVD bằng tiếng Anh vừa có âm thanh vừa có hình ảnh để giúp những ai muốn nhập tịch chuẩn bị thi quốc tịch. Trong DVD có trình bày những điểm chính trong phần có trong bài thi quốc tịch, cũng như 20 câu hỏi thực tập. DVD được thực hiện để giúp những ai có trình độ Anh ngữ kém học tập. Quý vị có thể vào trang thông tin về nhập tịch Úc www.citizenship.gov.au để hỏi xin hay sao tải DVD này.

Giúp đỡ trong khi làm bài thi quốc tịch

Những ai muốn trở thành công dân Úc được kỳ vọng phải có đủ khả năng đọc và viết để hoàn tất bài thi quốc tịch mà không cần sự giúp đỡ. Tuy nhiên nếu quý vị có khả năng nói viết Anh ngữ kém sẽ có một nhân viên trông coi phòng thi giúp đọc to những câu hỏi và những câu trả lời mà quý vị phải chọn câu nào đúng. Những ai kém về khả năng sử dụng máy điện toán hay có khiếm tật cũng sẽ được giúp đỡ. Nếu quý vị cho rằng mình cần giúp đỡ trong khi làm bài thi quốc tịch, xin cho nhân viên về quốc tịch biết.

Mỗi Dây Gắn Bó Tất Cả Chúng Ta: Khoá Học Vào Quốc Tịch Úc

Quý vị có thể hội đủ điều kiện được học khoá học để trở thành công dân Úc thay vì phải tham dự kỳ thi quốc tịch.

Khoá học vào quốc tịch này sẽ bao gồm tất cả những chi tiết và thông tin trong phần có trong bài thi quốc tịch của tập sách này. Quý vị vẫn cần phải cho thấy mình có kiến thức Anh ngữ căn bản và hiểu những khái niệm được đề cập đến trong lời tuyên thệ nhập tịch Úc.

Muốn biết thêm chi tiết về khoá học vào quốc tịch xin xem trang thông tin về nhập tịch Úc www.citizenship.gov.au.

Muốn biết thêm chi tiết

Quý vị có thể gọi cho Đường dây Thông tin về Nhập tịch số 131 880 (làm việc từ thứ Hai đến thứ Sáu từ 8 giờ 30 sáng đến 4 giờ 30 chiều).

Nếu quý vị cần thông ngôn viên xin gọi số 131 450.

Quý vị cũng có thể vào trang thông tin về nhập tịch Úc www.citizenship.gov.au.

Lễ tuyên thệ nhập tịch Úc

Các buổi lễ tuyên thệ nhập tịch Úc có thể chỉ được tổ chức một cách đơn giản, với sự tham dự của một số ít người mà thôi, hoặc cũng có thể là một dịp lễ lớn, với sự tham dự của hàng trăm hay hàng ngàn người. Đây thường là một dịp lễ mừng khi những công dân Úc mới và những viên chức tham gia buổi lễ bày tỏ những cảm xúc và niềm hãnh diện sâu xa của họ.

Bắt đầu buổi lễ nhập tịch, có thể sẽ có một đại diện của người bản địa là những chủ nhân lâu đời của miền đất nơi quý vị cư ngụ chào mừng quý vị. Những vị lãnh đạo địa phương hay đại diện chính quyền cũng sẽ có lời chào mừng và khuyến khích quý vị.

Quý vị sẽ đọc to hoặc lặp lại lời tuyên thệ nhập tịch Úc cùng với những người khác cũng chọn trở thành công dân Úc. Đây là phần quan trọng nhất của buổi lễ. Quý vị chưa là công dân Úc cho đến khi quý vị nói lời cam kết trung thành với nước Úc. Quý vị có thể đem theo sách thánh hay kinh thánh khi quý vị đọc lời tuyên thệ, nhưng đây không phải là điều bắt buộc.

Các vị lãnh đạo địa phương hay đại diện chính quyền sẽ đọc những diễn văn ngắn về ý nghĩa của quốc tịch. Quý vị sẽ được cấp Giấy chứng nhận Công dân Úc và cũng có thể được phát một món quà nhỏ do cộng đồng trao tặng. Tất cả mọi người sẽ cùng hát bài quốc ca Úc 'Nước Úc tiến bước hùng cường' ('Advance Australia Fair'). Sau buổi lễ, quý vị sẽ có dịp gặp gỡ và chào mừng những đồng bào Úc của quý vị.

Chúng tôi chúc quý vị nhiều thành công khi trở thành công dân Úc và chúc quý vị một đời sống bình an và phát đạt tại Úc.

Những công dân Úc mới tại buổi lễ nhập tịch

Bắt đầu phần có trong bài thi quốc tịch

Phần 1

Nước Úc và người Úc

*Từ nay trở đi, có Thượng Đế chứng giám**

Tôi thể trung thành với đất nước và nhân dân Úc

Tôi sẽ chia sẻ niềm tin dân chủ với họ,

Tôi sẽ tôn trọng quyền lợi và quyền tự do của họ, và

Tôi sẽ tôn trọng và chấp hành luật pháp của họ.

* Quý vị có thể chọn cách tuyên thệ nói hay không nói đoạn 'có Thượng Đế chứng giám'.

Nước Úc và người Úc

Trong buổi lễ tuyên thệ nhập tịch, quý vị cam kết trung thành với nước Úc và nhân dân Úc. Vì thế điều quan trọng là quý vị cần hiểu biết về cộng đồng và dân chúng Úc, bao gồm di sản của người bản địa. Điều quan trọng khác mà quý vị cũng cần hiểu biết là quá trình phát triển của nước Úc từ thời kỳ chấp chủng khởi đầu là một thuộc địa của đế quốc Anh cho đến một quốc gia đa văn ổn định và thành công ngày nay.

Trong phần này, quý vị sẽ được đọc về một số biến cố đã góp thành câu chuyện nước Úc. Có những thông tin về các tiểu bang và lãnh thổ của chúng ta, cũng như những truyền thống và biểu tượng đặc thù của nước Úc làm chúng ta hãnh diện.

Đồng bào của chúng ta

Dân bản địa Úc

Người Thổ dân và người đảo eo biển Torres là những người đầu tiên sinh sống trên đất Úc. Họ là dân bản địa. Những nền văn hóa bản địa là những nền văn hóa lâu đời nhất trên thế giới vẫn còn được lưu truyền cho đến ngày nay.

Theo lịch sử, người Thổ dân sống trên lục địa Úc và đảo Tasmania. Họ đã có mặt tại những nơi này trong khoảng từ 40 ngàn đến 60 ngàn năm.

Người đảo ở eo biển Torres sống trên những đảo ở phía bắc Queensland. Họ có một nền văn hóa riêng biệt.

Những người dân bản địa có cùng những niềm tin và truyền thống mà họ vẫn áp dụng và tuân theo trong đời sống hiện nay. Họ có mối liên hệ sâu sắc với mảnh đất của họ, và thể hiện điều này qua những truyện kể, nghệ thuật và điệu múa.

Thời kỳ những người châu Âu đầu tiên đến Úc định cư

Người châu Âu bắt đầu đến Úc định cư khi mười một chiếc tàu - được gọi chung là 'First Fleet' - chở tù nhân từ Anh quốc đến Úc lần đầu tiên vào ngày 26 tháng Giêng 1788.

Vào thời điểm này luật pháp Anh rất khắc nghiệt và những nhà tù Anh không có đủ chỗ chứa một số lớn tù nhân. Để giải quyết vấn đề này, Chính phủ Anh quyết định chuyển những tù nhân này qua phía bên kia quả địa cầu, đó là New South Wales - thuộc địa mới của Anh.

Toàn quyền đầu tiên của thuộc địa New South Wales là Thuyền trưởng Arthur Phillip. Ông đã giải quyết được nhiều vấn đề trong những năm đầu tiên khi người châu Âu đến Úc định cư. Thuộc địa này tồn tại và khi số lượng tù nhân cũng như di dân tự do đến Úc ngày càng gia tăng thì nơi đây lại càng thêm phát triển. Nhiều thuộc địa khác tại các nơi khác trên đất Úc cũng được thành lập.

Những người di dân tự do đầu tiên đến Úc định cư là người Anh và người Ái Nhĩ Lan. Truyền thống văn hóa Anh và Ái Nhĩ Lan có ảnh hưởng sâu rộng đến lịch sử, văn hóa và thể chế chính trị của nước Úc.

Năm 1851, người ta phát hiện có vàng tại những thuộc địa ở New South Wales và Victoria. Mọi người từ khắp nơi trên thế giới đổ xô đến những thuộc địa này để làm giàu. Người Hoa đến Úc vào thời điểm này và là nhóm di dân đông đảo đầu tiên không phải là người châu Âu. Trong vòng 10 năm, dân số Úc tăng hơn gấp đôi.

Quốc gia Úc Đại Lợi

Trong những thập niên sau đó, những thuộc địa riêng rẽ bàn về ý kiến thành lập một quốc gia.

Năm 1901, những thuộc địa kết hợp lại thành một liên bang gọi là Khối Cộng đồng Quốc gia Úc. Vào thời điểm đó, dân số Úc vào khoảng 4 triệu người. Người bản địa không được tính trong con số này.

Trong tiền bán thế kỷ 20, số lượng di dân tăng rồi lại giảm. Có những chương trình nỗ lực khuyến khích người Anh đến Úc định cư, và nhiều người Anh đã quyết định thực hiện điều đó.

Một làn sóng di dân không phải là người Anh đến Úc sau Thế chiến Thứ Hai, khi hàng triệu người châu Âu phải rời bỏ xứ sở của họ. Một số lớn đến Úc để tạo cuộc sống mới.

Trong những năm gần đây, những chương trình di trú và định cư cho người tỵ nạn đã đưa nhiều người từ khắp nơi trên thế giới đến Úc. Nhiều người đã đến đây để đoàn tụ với gia đình, tạo dựng một cuộc sống mới tại một đất nước non trẻ, hoặc để thoát ra hoàn cảnh nghèo khó, chiến tranh hay bị đàn áp.

Ngày nay nước Úc có khoảng 22 triệu dân. Trên một phần tư dân số sinh ở nước ngoài. Đóng góp của những người này đã làm giàu thêm cho nước Úc. Chúng ta chào mừng sự đa dạng của người dân Úc, đồng thời chúng ta cũng nhắm đến việc xây dựng một đất nước hài hòa và đoàn kết.

Anh ngữ là quốc ngữ Úc. Đây là một phần của bản sắc quốc gia của chúng ta. Tất cả mọi người sống tại Úc được khuyến khích học và sử dụng Anh ngữ để giúp họ tham gia vào xã hội Úc. Liên hệ và giao thiệp bằng Anh ngữ là điều quan trọng giúp quý vị tận dụng cơ hội được sống và làm việc tại Úc. Những ngôn ngữ khác cũng được coi trọng. Trong xã hội đa dạng Úc, có đến trên 200 ngôn ngữ được sử dụng.

Những tiểu bang và lãnh thổ Úc

Khối Cộng đồng Quốc gia Úc là một liên bang tập hợp các tiểu bang và lãnh thổ. Nước Úc có sáu tiểu bang và hai lãnh thổ. Canberra là thủ đô của nước Úc, và mỗi tiểu bang và lãnh thổ đều có thủ phủ riêng.

Tiểu bang	Thủ phủ tiểu bang
New South Wales (NSW)	Sydney
Victoria (VIC)	Melbourne
Queensland (QLD)	Brisbane
Western Australia (WA)	Perth
South Australia (SA)	Adelaide
Tasmania (TAS)	Hobart
Lãnh thổ	Thủ phủ tiểu bang
Australian Capital Territory (ACT)	Canberra
Northern Territory (NT)	Darwin
Canberra cũng là thủ đô của nước Úc	

Các tiểu bang

New South Wales là thuộc địa đầu tiên được người Anh thành lập. Sydney là thủ phủ của tiểu bang New South Wales và là thành phố lớn nhất của Úc. Cầu Cảng (Harbour Bridge) và Nhà Hát Lớn (Opera House) là những địa danh biểu tượng cho nước Úc.

New South Wales

Victoria là tiểu bang nhỏ nhất về diện tích so với các tiểu bang trên đất liền. Victoria có nhiều kiến trúc di sản được xây dựng nhờ vào sự hưng thịnh của thời kỳ tìm vàng trong những năm thuộc thập niên 1850. Melbourne là thủ phủ của tiểu bang Victoria.

Victoria

Queensland là tiểu bang lớn thứ hai về diện tích. Tiểu bang này ở phía bắc có các đảo eo biển Torres, có rừng nhiệt đới, những vùng ven biển có khí hậu ôn đới và vùng nội địa thường khô cằn. Vùng biển san hô Great Barrier Reef nổi tiếng thế giới chạy dọc bờ biển phía đông. Thủ phủ của tiểu bang Queensland là Brisbane.

Queensland

Tây Úc (Western Australia) là tiểu bang lớn nhất về diện tích. Miền đông của tiểu bang phần lớn là sa mạc, còn miền tây nam là vùng nông nghiệp và trồng nho làm rượu trù phú. Tiểu bang này có nhiều khu khai thác mỏ lớn. Gần ba phần tư dân số của tiểu bang này sinh sống tại thành phố thủ phủ Perth.

Tây Úc

Nam Úc (South Australia) có bờ biển khúc khuỷu và nhiều vùng trồng nho làm rượu nổi tiếng. Adelaide, thủ phủ Nam Úc, có nhiều công trình kiến trúc tuyệt mỹ thời thuộc địa.

Nam Úc

Tasmania là tiểu bang nhỏ nhất của Úc, ngăn cách với lục địa bởi eo biển Bass. Phần lớn hòn đảo này có phong cảnh thiên nhiên nguyên thủy. Thủ phủ của Tasmania là Hobart.

Tasmania

Các lãnh thổ

Lãnh thổ Thủ đô Úc (Australian Capital Territory) nằm giữa Sydney và Melbourne. Canberra, thủ đô của nước Úc được đặt tại đây. Canberra có những cơ quan quan trọng của quốc gia, như Quốc hội Úc và Tòa án Tối cao Úc.

Lãnh thổ Thủ đô Úc

Lãnh thổ Bắc Úc (Northern Territory) có khí hậu nhiệt đới ở phía bắc và đất sa mạc đỏ ở phía nam. Nơi đây dân cư thưa thớt, đa số sống ở thủ phủ Darwin, và dọc theo đại lộ nối Darwin với Alice Springs là khu phố chính gần trung tâm nước Úc.

Lãnh thổ Bắc Úc

Những truyền thống và biểu tượng của Úc

Những ngày quan trọng đối với người Úc

Ngày Quốc khánh (Australia Day)

Ngày Quốc khánh được tổ chức hàng năm vào ngày 26 tháng Giêng. Ngày Quốc khánh là ngày lễ trên toàn các tiểu bang và lãnh thổ Úc.

Vào ngày Quốc khánh, những cộng đồng lớn nhỏ trên toàn Úc làm lễ chào mừng những gì vĩ đại và hay đẹp về nước Úc và người Úc. Đây là dịp lễ lớn nhất hàng năm tại Úc.

Ngày Quốc khánh là ngày chúng ta vinh danh lịch sử của chúng ta và tất cả những ai đã có công đóng góp cho đất nước này ngày càng lớn mạnh. Đây là ngày chúng ta hân hoan chào mừng hiện tại và nguyện sẽ chung tay xây dựng một tương lai hạnh phúc và phồn vinh trong tương lai. Vì lý do này, đây là ngày mà nhiều lễ nhập tịch Úc được tổ chức khắp nơi trên đất nước.

Ngày 26 tháng Giêng là ngày kỷ niệm đoàn tàu First Fleet chở tù nhân từ Anh quốc đến Úc vào năm 1788 để thành lập một khu chứa tù nhân cho Chính phủ Anh. Người chỉ huy đoàn tàu First Fleet là thuyền trưởng Arthur Phillip.

Một ngày trước ngày Quốc khánh, Thủ tướng tuyên bố danh tánh những người được vinh tặng danh hiệu Người Úc trong năm tại Canberra.

Nhiều lễ nhập tịch Úc được tổ chức vào ngày Quốc khánh mỗi năm

Cuộc diễn hành Ngày Anzac

Ngày Anzac

Ngày Anzac được kỷ niệm vào ngày 25 tháng Tư mỗi năm. Ngày Anzac lấy theo tên tắt của quân đoàn Úc và Tân tây lan (Australian and New Zealand Army Corps) đã đổ bộ lên Gallipoli tại Thổ Nhĩ Kỳ trong Thế Chiến thứ Nhất vào ngày 25 tháng Tư 1915.

Ngày Anzac là một ngày thiêng liêng khi chúng ta tưởng nhớ sự hy sinh của tất cả những người Úc đã phục vụ trong quân đội và bỏ mình trong các cuộc chiến, các cuộc xung đột và các công tác gìn giữ hoà bình. Chúng ta cũng vinh danh sự can trường và dấn thân của tất cả các nam và nữ quân nhân.

Muốn biết thêm chi tiết về Ngày Quốc khánh, Ngày Anzac và những cuộc lễ mừng quan trọng khác trên cả nước, xin xem *Phần 4, Nước Úc ngày nay*.

Những lá cờ Úc

Úc có ba lá cờ chính thức: quốc kỳ Úc, cờ của người thổ dân và cờ của người đảo vùng eo biển Torres.

Mỗi tiểu bang và lãnh thổ cũng có cờ riêng. Xin xem chi tiết trang 11.

Quốc kỳ Úc

Quốc kỳ Úc có các màu xanh dương, trắng và đỏ và gồm ba phần quan trọng:

- Cờ Anh, còn gọi là Union Jack, ở góc trái. Chiếc cờ này ghi nhận lịch sử người Anh đến Úc định cư.
- Ngôi sao Liên bang phía dưới cờ Anh. Ngôi sao này có bảy cánh, mỗi cánh tiêu biểu cho một trong sáu tiểu bang và một cánh tiêu biểu cho các lãnh thổ.
- Chùm sao Nam cực, bên phải, là chùm sao ta có thể nhìn thấy trên bầu trời phía nam bán cầu.

Quốc kỳ Úc có các màu xanh dương, trắng và đỏ

Cờ Thổ dân

Cờ Thổ dân có các màu đen, đỏ và vàng, gồm ba phần quan trọng. Ý nghĩa của các màu trên lá cờ thường được diễn giải như sau:

- Nửa trên màu đen tượng trưng cho các bộ tộc Thổ dân Úc.
- Nửa dưới màu đỏ tượng trưng cho màu đất và mối quan hệ tinh thần giữa người và đất.
- Vòng tròn màu vàng tượng trưng cho mặt trời.

Cờ Thổ dân có các màu đen, đỏ và vàng

Cờ của người đảo eo biển Torres

Cờ của người đảo eo biển Torres có các màu xanh lá cây, xanh dương và trắng.

- Các dải màu xanh lá cây tượng trưng cho đất đai.
- Phần màu xanh dương ở giữa tượng trưng cho biển.
- Những vạch màu đen tượng trưng cho người đảo eo biển Torres.
- Giữa cờ có trang trí vũ công màu trắng đội mũ là biểu tượng cho mọi người dân ở eo biển Torres.
- Những cánh của ngôi sao màu trắng tượng trưng cho các hòn đảo trong vùng eo biển Torres.
- Màu trắng tượng trưng cho hoà bình.

Cờ của người đảo eo biển Torres có các màu xanh lá cây, xanh dương và trắng

Quốc huy Úc

Quốc huy là biểu tượng chính thức của Khối Cộng đồng Quốc gia Úc và thể hiện khối đoàn kết dân tộc. Biểu tượng này dùng để xác định quyền lực và tài sản của Liên bang Úc.

- Tám mọc ở giữa tượng trưng cho sáu tiểu bang và liên bang.
- Con chuột túi và con đà điểu đứng hai cạnh của tám mọc. Con chuột túi là động vật bản địa Úc và con đà điểu là loại chim bản địa Úc.
- Ngôi sao Liên bang màu vàng đặt bên trên tám mọc.
- Nền hoa xiêm vàng, là hoa biểu tượng của nước Úc.

Quốc huy Úc

Hoa biểu tượng của nước Úc

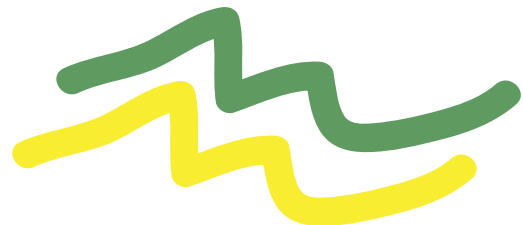
Hoa biểu tượng của nước Úc là hoa xiêm vàng. Loại cây nhỏ này mọc chủ yếu ở đông nam Úc. Cây có lá màu xanh tươi và nhiều nụ hoa vàng vào mùa xuân. Các tiểu bang và lãnh thổ đều có biểu tượng hoa riêng.

Hoa xiêm vàng

Màu quốc gia Úc

Màu quốc gia của Úc là các màu xanh lá cây và màu vàng, màu của cây hoa xiêm vàng. Đồng phục của các đội tuyển thi đấu thể thao quốc gia thường có màu xanh lá cây và màu vàng.

Màu quốc gia của Úc là các màu xanh lá cây và màu vàng

Đá quý quốc gia của Úc

Đá màu ô-pan là đá quý quốc gia của Úc. Theo truyền thuyết của Thổ dân Úc, một cầu vồng đã chạm xuống mặt đất tạo nên các màu trên đá ô-pan.

Đá ô-pan

Quốc ca Úc

Bài hát 'Nước Úc tiến bước hùng cường' ('Advance Australia Fair') là quốc ca Úc, được hát trong những dịp có tầm quan trọng quốc gia. Quốc ca cũng được hát trong những buổi lễ nhập tịch Úc, những cuộc thi đấu thể thao chính và tại các trường học. Quốc ca được hát lên để gây tình đoàn kết dân tộc và là sự thể hiện công khai niềm hân hoan và hãnh diện được là người Úc.

Advance Australia Fair

*Australians all let us rejoice,
For we are young and free;
We've golden soil and wealth for toil;
Our home is girt by sea;
Our land abounds in nature's gifts
Of beauty rich and rare;
In history's page, let every stage
Advance Australia Fair.
In joyful strains then let us sing,
Advance Australia Fair.*

*Beneath our radiant Southern Cross
We'll toil with hearts and hands;
To make this Commonwealth of ours
Renowned of all the lands;
For those who've come across the seas
We've boundless plains to share;
With courage let us all combine
To Advance Australia Fair.
In joyful strains then let us sing,
Advance Australia Fair.*

* Tuy quý vị có thể sẽ được hỏi tên của bài quốc ca Úc, lời hát của bài quốc ca sẽ không có trong bài thi quốc tịch.

Phần 2:

Niềm tin dân chủ, tôn trọng các quyền lợi và quyền tự do của nhân dân Úc

*Từ nay trở đi, có Thượng Đế chứng giám**

Tôi thề trung thành với đất nước và nhân dân Úc

Tôi sẽ chia sẻ niềm tin dân chủ với họ,

Tôi sẽ tôn trọng quyền lợi và quyền tự do của họ, và

Tôi sẽ tôn trọng và chấp hành luật pháp của họ.

* Quý vị có thể chọn cách tuyên thệ nói hay không nói đoạn 'có Thượng Đế chứng giám'.

Niềm tin dân chủ, tôn trọng các quyền lợi và quyền tự do của nhân dân Úc

Trong buổi lễ nhập tịch, quý vị cam kết rằng quý vị chia sẻ niềm tin dân chủ và tôn trọng các quyền lợi và quyền tự do của nhân dân Úc.

Nước Úc theo thể chế dân chủ. Chế độ dân chủ là một hệ thống chính quyền cho phép người dân được tự do chọn lựa người đại diện cho họ để điều hành đất nước và ra các sắc luật.

Nhân dân Úc tin vào hòa bình, sự tôn trọng lẫn nhau, tự do và quyền bình đẳng. Một phần quan yếu của một người Úc là tôn trọng những sự khác biệt và chọn lựa của người khác, cho dù quý vị không đồng ý với những chọn lựa đó. Người Úc tin vào việc đối xử công bằng đối với những người khác và cho tất cả mọi công dân Úc được bình đẳng cơ hội và quyền tự do, bất kể họ từ đâu tới, có những truyền thống gì, hay bất kể họ là đàn ông hay đàn bà.

Những niềm tin dân chủ này đã tạo dựng nên đất nước và nền văn hóa của chúng ta và đó là lý do vì sao nhiều người muốn trở thành công dân Úc. Vì vậy điều quan trọng là quý vị cần hiểu biết về những niềm tin dân chủ này, và những quyền lợi và quyền tự do mà tất cả mọi người Úc đều tôn trọng.

Những niềm tin dân chủ của chúng ta

Nền dân chủ đại nghị

Hệ thống chính quyền Úc là một nền dân chủ đại nghị. Điều này có nghĩa là toàn thể nhân dân Úc được tham gia vào quá trình điều hành đất nước. Quyền lực của chính phủ nằm trong tay người dân Úc bởi vì công dân Úc thường lựa chọn người đại diện cho họ trong quốc hội qua lá phiếu của mình. Quốc hội là cơ quan duy nhất có quyền làm và thay đổi luật để điều hành đất nước.

Dưới một nền dân chủ đại nghị, những dân biểu trong quốc hội phải chịu trách nhiệm về những quyết định của mình trước toàn dân, qua các cuộc bầu cử.

Chế độ pháp trị

Luật pháp Úc quan trọng cho tất cả những ai sinh sống tại Úc. Những người Úc công nhận vai trò của luật pháp trong việc giữ gìn sự ổn định và trật tự trong xã hội. Mọi người dân Úc đều có quyền được luật pháp bảo vệ.

Tất cả mọi người đều phải chấp hành luật pháp Úc. Nếu không, họ có thể bị cảnh sát bắt giữ và đưa ra trước tòa án.

Tất cả mọi người Úc đều bình đẳng trước pháp luật và không cá nhân hoặc nhóm người nào được coi là đứng trên pháp luật. Đây gọi là 'chế độ pháp trị'. Những người có chức quyền trong cộng đồng Úc, bao gồm những người nắm quyền trong chính phủ, cộng đồng hay lãnh đạo tôn giáo, kể cả những thương gia và cảnh sát đều phải chấp hành luật pháp Úc.

Sống một cách hài hòa với nhau

Chúng ta hãnh diện được sống trong một xứ sở hòa bình với một hệ thống chính quyền ổn định. Chúng ta tin rằng những thay đổi phải được diễn ra thông qua bàn thảo, thuyết phục một cách ôn hòa và trong một quá trình dân chủ. Chúng ta không chấp nhận việc dùng bạo lực để buộc một người khác thay đổi ý kiến hay thay đổi luật pháp.

Tôn trọng mỗi cá nhân bất kể người đó xuất thân như thế nào

Những người định cư tại Úc đến từ khắp các quốc gia trên thế giới. Nhiều người có nguồn gốc văn hóa, những niềm tin và truyền thống khác biệt. Trong xã hội dân chủ của chúng ta, mỗi người đều có quyền tự do tin theo hay chia sẻ những niềm tin hay truyền thống khác biệt miễn là không xâm phạm luật pháp Úc.

Chúng ta trân quý quyền tự do này và đòi hỏi tất cả mọi người Úc phải tôn trọng lẫn nhau, bất kể sự khác biệt của người khác về chủng tộc, quốc gia sinh quán, phái tính, sở thích riêng về tình dục, tình trạng gia đình, tuổi tác, khiếm tật, truyền thống, văn hóa, khuynh hướng chính trị, tình trạng tài chánh hay tôn giáo.

Chúng ta trân quý sự tôn trọng phẩm giá của tất cả mọi người.

Lòng bác ái đối với kẻ khốn khó

Người Úc có tinh thần tương thân ('mateship'). Điều này có nghĩa là chúng ta giúp đỡ và nhận sự giúp đỡ của người khác khi họ ở trong tình trạng khó khăn. Người giúp đỡ thường là một người bạn, nhưng cũng có thể là một người hoàn toàn xa lạ. Việc giúp đỡ có thể là đi giao cơm cho một người hàng xóm già yếu, chở một người bạn đi bác sĩ hay thăm hỏi một người ở trong hoàn cảnh đơn chiếc.

Với tinh thần tương thân này, nhiều cá nhân và hội đoàn giúp đỡ những người khác qua các công việc thiện nguyện. Quý vị cũng có thể tham gia làm công việc thiện nguyện. Làm công việc thiện nguyện có thể làm chúng ta cảm thấy thoải mái với chính mình. Đây cũng là cơ hội tốt để chúng ta có thể chia sẻ kiến thức, học khả năng mới, và gia tăng sự liên kết của chúng ta với cộng đồng. Chính phủ cũng hỗ trợ cho những người Úc trong hoàn cảnh khó khăn qua chương trình an sinh xã hội và các dịch vụ khác.

Những quyền tự do của chúng ta

Tự do ngôn luận

Quyền tự do ngôn luận cho phép mọi người được nói và viết ra những suy nghĩ của mình và thảo luận ý kiến với những người khác. Tự do ngôn luận cho phép mọi người được bộc lộ suy tư của mình qua nghệ thuật, phim ảnh, âm nhạc và văn chương.

Tại Úc, chúng ta được tự do nói và viết ra ý nghĩ của mình về bất cứ đề tài nào, trong phạm vi riêng tư hay một cách công khai. Tuy nhiên, chúng ta không thể dùng quyền tự do này để hăm hại người khác.

Người dân Úc được tự do phản đối những quyết định và luật pháp của chính phủ một cách ôn hòa

Chúng ta không được quyền vu cáo, khuyến khích những người khác vi phạm luật hay bôi nhọ thanh danh người khác. Có những sắc luật bảo vệ thanh danh của một người chống lại những thông tin sai lệch.

Việc xúi giục người khác thù ghét hay gây bạo động đối với những người khác vì lý do văn hóa, chủng tộc hay nguồn gốc khác biệt là hành động bất hợp pháp.

Chúng ta được tự do hội họp với những người khác tại những nơi công cộng hay riêng tư để bàn thảo những vấn đề xã hội hay chính trị. Chúng ta có thể phê bình chỉ trích chính phủ, phản đối những quyết định của chính phủ và tổ chức chiến dịch vận động thay đổi luật pháp một cách ôn hòa.

Chúng ta cũng phải tôn trọng quyền tự do ngôn luận của những người khác.

Báo chí, các đài truyền hình và phát thanh đều có quyền tự do ngôn luận.

Tự do lập hội

Người dân Úc được tự do gia nhập bất cứ tổ chức hợp pháp nào, thí dụ như tham gia chính đảng, công đoàn, các tổ chức tôn giáo, văn hóa hay xã hội. Người dân Úc cũng có quyền không gia nhập hội đoàn.

Người dân Úc có thể kêu gọi những người khác cùng tham gia phản đối việc làm của chính phủ hay của một tổ chức nào đó. Tuy nhiên, mọi sự phản đối phải trong vòng luật pháp. Điều này có nghĩa là chúng phải được diễn ra một cách ôn hòa, và không gây thương tích cho cá nhân nào hay làm hư hại tài sản của người khác.

Tự do tôn giáo và chính quyền thế tục

Nước Úc có truyền thống Thiên chúa và Do thái giáo, nhiều người Úc tự coi mình là có đạo Thiên chúa. Nước Úc có nhiều ngày lễ nhằm vào các ngày có ý nghĩa trong Thiên chúa giáo như thứ Sáu Thương khó, Chủ nhật Phục sinh và Ngày Giáng sinh.

Tuy nhiên, chính phủ Úc là một chính quyền thế tục. Điều này có nghĩa là nước Úc không có quốc giáo.

Người dân sống tại Úc được tự do theo bất cứ tôn giáo nào, miễn là những nghi thức tôn giáo không vi phạm luật pháp Úc. Ngoài Thiên chúa giáo, các tôn giáo được tự do hoạt động tại Úc còn có Phật giáo, Hồi giáo, Ấn độ giáo, Do thái giáo và nhiều tôn giáo khác.

Người dân Úc cũng được tự do không theo một tôn giáo nào. Chính quyền đối xử bình đẳng đối với mọi công dân, bất kể họ theo tôn giáo hay tín ngưỡng nào.

Sự đa dạng về tôn giáo góp phần xây dựng xã hội Úc đa văn đầy sinh động.

Đa số tôn giáo đều có những giáo luật riêng, tuy nhiên những giáo luật không phải là luật pháp của nước Úc. Thí dụ như việc ly dị, bao gồm quyền giữ con cái và phân chia tài sản phải theo luật pháp Úc được quốc hội thông qua. Tất cả người dân Úc có quyền được luật pháp Úc bảo vệ. Một số tập tục văn hóa hay tôn giáo thí dụ như tục đa thê là vi phạm luật pháp Úc.

Sự bình đẳng trong xã hội chúng ta

Quyền bình đẳng trong xã hội Úc

Nước Úc có nhiều sắc luật đảm bảo một cá nhân không bị phân biệt đối xử vì lý do phái tính, chủng tộc, khiếm tật hay tuổi tác.

Nam nữ bình quyền

Tại Úc nam và nữ đều được hưởng các quyền bình đẳng như nhau. Kỳ thị một người nào đó vì phái tính của họ là trái luật.

Đàn ông và đàn bà đều có quyền quyết định một cách độc lập những vấn đề thuộc về cá nhân như việc hôn nhân, và được luật pháp bảo vệ chống lại những sự đe dọa hay bạo hành.

Đàn ông và đàn bà đều có quyền bình đẳng về cơ hội giáo dục hay tìm việc. Đàn ông và đàn bà đều có quyền bầu cử và ứng cử vào quốc hội. Đàn ông và đàn bà đều có quyền gia nhập quân đội và cảnh sát. Đàn ông và đàn bà đều được đối xử bình đẳng trước pháp luật.

Bình đẳng cơ hội

Người dân Úc không chấp nhận sự phân biệt giai cấp trong xã hội. Chúng ta tin vào một xã hội công bằng, nơi tất cả mọi người đều được cho cơ hội tiến thân. Điều này có nghĩa là thành quả đạt được trong đời của một cá nhân là nhờ công sức và tài năng của cá nhân đó, thay vì nhờ ở sự giàu sang hay gốc gác của họ. Giả dụ như một cá nhân tìm được việc làm hay được thăng chức là nhờ vào những kỹ năng, khả năng và kinh nghiệm của người đó chứ không phải nhờ vào gốc gác của họ.

Nước Úc có nhiều câu chuyện về những di dân mới đến trở thành những người lãnh đạo trong thương trường, trong lãnh vực nghệ thuật, những cơ quan chính phủ hay thể thao nhờ vào công sức hay tài năng của họ.

Người dân sống tại Úc được tự do theo bất cứ tôn giáo nào

Đàn ông và đàn bà đều có thể gia nhập Quân đội, Hải quân hay Không quân

Tất cả người Úc đều có cơ hội được vào đại học

Những trách nhiệm và đặc quyền của một công dân Úc

Là di dân diện thường trú tại Úc, quý vị đã được sống trong một xã hội tự do và dân chủ. Khi quý vị trở thành công dân Úc, quý vị có những trách nhiệm mới. Quý vị cũng sẽ được hưởng nhiều quyền lợi mới.

Những trách nhiệm của quý vị đối với nước Úc

Là một công dân Úc, quý vị phải:

- chấp hành luật pháp Úc
- đi bầu trong những cuộc bầu cử liên bang, tiểu bang hay lãnh thổ, và trong một cuộc trưng cầu dân ý
- bảo vệ nước Úc khi cần
- thực hiện nghĩa vụ bồi thẩm đoàn khi được yêu cầu.

Những đặc quyền mà nước Úc sẽ ban cho quý vị

Là một công dân Úc quý vị có quyền được:

- đi bầu trong những cuộc bầu cử liên bang, tiểu bang hay lãnh thổ, và trong cuộc trưng cầu dân ý
- xin việc trong các cơ quan chính phủ (APS) hoặc lực lượng quốc phòng Úc (ADF)
- ứng cử vào quốc hội
- Xin sổ thông hành Úc và được tự do trở về Úc
- được sự giúp đỡ của nhân viên chính quyền Úc khi ở nước ngoài
- đăng ký quốc tịch Úc cho con cái cho dù con cái sinh ở nước ngoài.

Những trách nhiệm

Chấp hành luật pháp Úc

Các v ị dân biểu trong chính quyền làm luật để bảo vệ một xã hội có trật tự, tự do và an toàn và các quyền của người dân. Tất cả mọi người Úc phải chấp hành luật pháp do quốc hội Úc, các quốc hội tiểu bang và lãnh thổ và chính quyền địa phương ban hành.

Muốn biết thêm về một số sắc luật quan trọng tại Úc xin xem *Phần 3, Chính phủ và luật pháp Úc*.

Đi bầu trong những cuộc bầu cử liên bang, tiểu bang hay lãnh thổ, và trong cuộc trưng cầu dân ý

Đi bầu là một quyền lợi và trách nhiệm quan trọng cho tất cả mọi công dân Úc. Chúng ta bỏ phiếu cho những người chúng ta muốn đại diện cho mình trong quốc hội. Như thế chúng ta đều có thể nói lên nguyện vọng của mình muốn đất nước được điều hành như thế nào và đóng góp cho tương lai nước Úc.

Là một công dân, quý vị sẽ thường xuyên đi bầu trong các cuộc bầu cử liên bang, tiểu bang và lãnh thổ. Thành thạo quý vị sẽ đi bầu trong một cuộc trưng cầu dân ý, để thay đổi hiến pháp Úc. Muốn biết thêm thông tin về Hiến pháp Úc xin xem *Phần 3, Chính phủ và luật pháp Úc*.

Công dân Úc từ 18 tuổi trở lên phải điền mẫu đơn đăng ký bầu cử để ghi tên và địa chỉ của mình trong danh sách cử tri. Một khi quý vị có tên trong danh sách cử tri và ở tuổi 18 trở lên quý vị bắt buộc phải đi bầu trong các cuộc bầu cử liên bang, tiểu bang và lãnh thổ.

Tại một số tiểu bang quý vị không bắt buộc phải đi bầu trong các cuộc bầu cử chính quyền cấp địa phương.

Chúng ta đều có thể nói lên nguyện vọng của mình trong các cuộc bầu cử liên bang, tiểu bang hoặc lãnh thổ và các cuộc bầu cử chính quyền cấp địa phương

Bảo vệ nước Úc khi cần

Tuy việc phục vụ trong lực lượng quốc phòng Úc là điều tự nguyện, nhưng khi cần thiết tất cả mọi công dân Úc cần phải cam kết đồng lòng bảo vệ đất nước và lối sống Úc.

Thực hiện nghĩa vụ bồi thẩm đoàn khi được yêu cầu

Việc thực hiện nghĩa vụ bồi thẩm đoàn là trách nhiệm của tất cả mọi công dân Úc từ 18 tuổi trở lên. Bồi thẩm đoàn là một nhóm những người dân bình thường được mời tới tòa để lắng nghe các chứng cứ trong một vụ án và nhận định xem bị cáo vô tội hay có tội.

Bất cứ người Úc nào có tên trong danh sách cử tri đều có thể được yêu cầu thực hiện nghĩa vụ bồi thẩm đoàn.

Việc thực hiện nghĩa vụ bồi thẩm đoàn giúp đảm bảo cho hệ thống tòa án được công khai minh bạch và công bằng.

Những đặc quyền

Xin việc trong các cơ quan chính phủ hoặc lực lượng quốc phòng Úc

Nếu quý vị là công dân Úc, quý vị có thể nộp đơn xin gia nhập các cơ quan công quyền Úc (Australian Public Service) và làm việc cho Chính phủ Úc, thí dụ như các cơ quan Centrelink, Medicare hay Sở Thuế vụ liên bang (Australian Taxation Office).

Công dân Úc lên cũng có quyền nộp đơn xin gia nhập lực lượng quốc phòng Úc (Quân đội, Hải quân và Không quân).

Ứng cử vào quốc hội

Công dân Úc từ 18 tuổi trở lên có quyền ứng cử vào quốc hội các cấp liên bang, tiểu bang hay lãnh thổ. Việc phục vụ trong quốc hội Úc vừa là một vinh dự vừa là một trọng trách.

Xin sổ thông hành Úc và được tự do trở về Úc

Khi quý vị trở thành công dân Úc, quý vị có quyền tự do sinh sống tại Úc.

Quý vị có quyền xin cấp sổ thông hành Úc. Là công dân Úc, quý vị được tự do du lịch nước ngoài và trở về Úc. Quý vị không cần có chiếu khán nhập cảnh để được vào lại Úc.

Được sự giúp đỡ của nhân viên ngoại giao Úc khi ở nước ngoài

Tại nhiều quốc gia, Úc có đặt tòa đại sứ, cao ủy hay sứ quán. Khi quý vị ở nước ngoài, quý vị có thể nhờ một viên chức chính phủ giúp đỡ khi cần.

Những trường hợp cần giúp đỡ bao gồm những biến cố như có biến loạn và thiên tai nơi quốc gia quý vị đang có mặt. Các viên chức chính phủ có thể cấp sổ thông hành khẩn cho quý vị và cung cấp cổ vấn và hỗ trợ khi quý vị bị tai nạn, lâm trọng bệnh hay qua đời.

Khi đến quốc gia khác, quý vị phải chấp hành luật pháp của quốc gia đó.

Đăng ký quốc tịch Úc cho con cái cho dù con cái sinh ở nước ngoài

Công dân Úc có thể có con cái sinh ở nước ngoài. Họ có thể đăng ký quốc tịch Úc cho con cái mình. Con cái của họ có các quyền lợi và bổn phận công dân tương tự như các trẻ em sinh tại Úc.

Tham gia vào các hoạt động xã hội Úc

Nước Úc khuyến khích tất cả mọi công dân tham gia vào các hoạt động xã hội. Những công dân tham gia vào các hoạt động xã hội đóng góp cho nước Úc về nhiều mặt. Quý vị có thể tham gia với xóm giềng hay các cộng đồng địa phương. Quý vị có thể tự nguyện tham gia các công tác xã hội và cộng đồng. Quý vị có thể gia nhập một tổ chức nghệ thuật hay văn hóa. Quý vị cũng có thể tham gia tích cực vào đời sống chính trị.

Trả thuế là một cách đóng góp quan trọng và trực tiếp cho cộng đồng Úc. Mức thuế phải trả được tính theo loại tức thu nhập của quý vị, từ công việc, thương vụ hay những đầu tư của quý vị.

Người dân Úc được hưởng nhiều quyền lợi là nhờ ở số tiền thuế trả cho chính phủ. Tiền thuế được chi dùng vào những dịch vụ như y tế, giáo dục, quốc phòng, đường sá và đường hỏa xa, và an sinh xã hội. Khi quý vị làm việc và trả thuế, quý vị có thể hỗ trợ chính phủ trong việc cung cấp những dịch vụ quan trọng này cho cộng đồng nhân dân Úc. Những dịch vụ này giúp xây dựng nên nước Úc hòa bình và thịnh vượng như ngày nay. Các chính phủ tiểu bang và lãnh thổ và các hội đồng thành phố cũng thu thuế để chi trả cho các dịch vụ.

Việc trả thuế là do luật định. Sở Thuế vụ Úc (ATO) làm công việc thu thuế từ các thương vụ và cá nhân. ATO nỗ lực làm việc để đảm bảo là tất cả các công dân hiểu biết các quyền hạn và bổn phận về thuế vụ để trả đúng số tiền thuế của mình.

Phần 3: Chính phủ và luật pháp Úc

*Từ nay trở đi, có Thượng Đế chứng giám**

Tôi thề trung thành với đất nước và nhân dân Úc

Tôi sẽ chia sẻ niềm tin dân chủ với họ,

Tôi sẽ tôn trọng quyền lợi và quyền tự do của họ, và

Tôi sẽ tôn trọng và chấp hành luật pháp của họ.

* Quý vị có thể chọn cách tuyên thệ nói hay không nói đoạn 'có Thượng Đế chứng giám'.

Chính phủ và luật pháp Úc

Tại buổi lễ nhập tịch, quý vị tuyên hứa sẽ chấp hành luật pháp Úc. Điều quan trọng là quý vị hiểu về hệ thống chính quyền Úc, nền dân chủ đại nghị soạn thảo các sắc luật ra sao và những luật này được điều hành như thế nào. Điều khác cũng quan trọng là quý vị hiểu mình có thể bày tỏ nguyện vọng về cung cách điều hành đất nước ra sao trong cương vị của một công dân.

Tôi có thể bày tỏ nguyện vọng của mình bằng cách nào?

Bầu cử

Tại Úc, các công dân từ 18 tuổi trở lên phải đăng ký đi bầu trong các cuộc bầu cử liên bang. Qua lá phiếu của mình, quý vị có thể nói lên nguyện vọng muốn ai là người đại diện cho mình trong quốc hội. Nếu quý vị đăng ký đi bầu không đúng cách, quý vị sẽ không được tham gia bầu cử.

Một khi đã có tên trong danh sách cử tri, quý vị bắt buộc phải đi bầu trong các cuộc bầu cử liên bang Úc cũng như tiểu bang và lãnh thổ. Nếu quý vị không đi bầu trong ngày bầu cử mà không có lý do chính đáng, quý vị sẽ phải nộp tiền phạt. Việc bầu cử bắt buộc là cách chúng ta đảm bảo những người được bầu thực sự là những người mà đa số dân chúng mong muốn.

Ủy hội Bầu cử Úc (Australian Electoral Commission gọi tắt là AEC) là một cơ quan Liên bang. Ủy hội này tổ chức các cuộc bầu cử liên bang và các cuộc trưng cầu dân ý và trông coi danh sách cử tri liên bang. AEC giúp cho những cuộc bầu cử được thực hiện một cách công bằng và việc đếm phiếu được trung thực. AEC làm việc độc lập và không bị đặt dưới quyền kiểm soát của chính phủ. Các chính đảng và những người trong chính phủ không thể chi phối các quyết định của AEC. Cử tri bỏ phiếu kín, như thế quý vị có thể bầu cho ứng cử viên nào mình muốn một cách tự do và an toàn. Không ai biết quý vị bầu cho ai. Quý vị có thể cho người khác biết mình bầu cho ai, nhưng không ai có thể bắt buộc quý vị thổ lộ điều này.

Nêu vấn đề với dân biểu của quý vị

Tại Úc, quý vị có thể nêu những vấn đề mà quý vị quan tâm với vị dân biểu trong vùng của quý vị. Quan điểm của quý vị có thể được quốc hội cứu xét khi bàn định về việc làm ra luật mới hay thay đổi luật hiện hành. Thí dụ như nếu quý vị có đề nghị cải thiện chính sách di dân, quý vị có thể lấy hẹn xin gặp dân biểu quốc hội tại địa phương của mình để bàn thảo việc này. Quý vị cũng có thể viết thư trình bày quan điểm của mình.

Bằng cách này, những người dân Úc bình thường có thể nói lên nguyện vọng của mình về việc soạn thảo các sắc luật và các chính sách của chính phủ.

Hệ thống chính quyền của chúng ta được thành lập như thế nào?

Liên bang Úc

Trước năm 1901, nước Úc gồm sáu thuộc địa riêng rẽ của Anh quốc và có quyền tự trị.

Trong phạm vi biên giới của mình, mỗi thuộc địa có hiến pháp và luật pháp về quốc phòng, di trú, bưu phí, thương mại và giao thông riêng.

Người dân muốn hợp nhất các thuộc địa để thành lập một khối quốc gia Úc vì nhiều lý do. Các hoạt động thương mại và giao thông giữa các thuộc địa với nhau vừa tốn kém vừa trì trệ. Việc thi hành luật pháp từ thuộc địa này sang thuộc địa kia là điều khó khăn. Những thuộc địa riêng rẽ có hệ thống quốc phòng yếu kém. Quan trọng hơn hết, bản sắc quốc gia Úc bắt đầu được hình thành. Những đội tuyển thi đấu thể thao đại diện cho nước Úc đã tham gia vào những cuộc thi đấu quốc tế và một nền văn hóa đặc thù của Úc đã bắt đầu được phát triển qua những bài hát phổ thông, những bài thơ, những truyện kể và trong nghệ thuật.

Thống nhất đất nước là một việc làm khó khăn, tuy nhiên trải qua một thời gian, ý niệm nước Úc như là một quốc gia đã trở thành hiện thực. Người Úc hãnh diện là đất nước họ được hình thành không phải bằng cách mạng hay đổ máu, nhưng bằng sự thương thảo và cuộc trưng cầu dân ý.

Vào ngày 1 tháng Giêng 1901, các thuộc địa được hợp nhất lại thành một liên bang gồm các tiểu bang gọi là Khối Cộng đồng Quốc gia Úc (Commonwealth of Australia).

Hiến pháp Úc

Hiến pháp Úc năm 1900 là một văn kiện pháp lý trong đó những luật lệ căn bản về việc điều hành đất nước Úc được đề ra. Thoạt tiên Hiến pháp Úc được thông qua như là một phần của Luật do quốc hội Anh ban hành năm 1900. Vào ngày 1 tháng Giêng 1901, khi Hiến pháp Úc được thi hành, các thuộc địa tại Úc trở thành một quốc gia độc lập, đó là Liên bang Úc.

Hiến pháp Úc thành lập Quốc hội Liên bang Úc, Hạ viện và Thượng viện. Hiến pháp cũng thành lập Tòa án Tối cao Úc với quyền áp dụng và diễn dịch các luật pháp Úc.

Hiến pháp chỉ có thể thay đổi qua một cuộc trưng cầu dân ý.

Trong một cuộc trưng cầu dân ý, Hiến pháp chỉ có thể được thay đổi nếu hai điều kiện về đa số phiếu sau đây được thỏa: điều kiện thứ nhất là đa số cử tri trong đa số các tiểu bang bỏ phiếu đồng ý thay đổi Hiến pháp; điều kiện thứ hai là đa số cử tri tính trên số cử tri trên toàn nước Úc bỏ phiếu đồng ý thay đổi Hiến pháp.

Hiến pháp Úc

Quyền lực của chính phủ được kiểm soát như thế nào?

Hiến pháp Úc phân chia quyền lực của chính quyền ra làm ba chức năng riêng biệt, nhằm ngăn cản việc một cá nhân hay một nhóm người có thể chiếm đoạt tất cả mọi quyền điều hành nước Úc.

Ngành lập pháp

Quốc hội có quyền soạn thảo và thay đổi luật pháp. Quốc hội gồm các dân biểu do nhân dân Úc bầu lên.

Ngành hành pháp

Ngành hành pháp có quyền thi hành luật pháp. Ngành hành pháp bao gồm các tổng trưởng trong Chính phủ Úc và vị Tổng Toàn quyền. Mỗi tổng trưởng có trách nhiệm lãnh đạo một hay nhiều bộ trong chính phủ.

Ngành tư pháp

Các thẩm phán có quyền diễn dịch và áp dụng luật pháp. Các tòa án và các thẩm phán làm việc độc lập không bị sự chi phối của quốc hội và chính phủ.

Những quyền này được ghi trong Hiến pháp Úc.

Ai là vị Nguyên thủ Quốc gia Úc?

Vị Nguyên thủ Quốc gia Úc là Nữ hoàng Úc Elizabeth Đệ nhị.

Tại Úc, Nữ hoàng không có vai trò trực tiếp và thường nhật trong việc điều hành chính phủ. Nữ hoàng bổ nhiệm vị Toàn quyền làm đại diện cho mình, theo đề nghị của Thủ tướng Úc. Vị Tổng Toàn quyền làm việc độc lập không bị sự chi phối của mọi chính đảng.

Mỗi tiểu bang có một vị Toàn quyền là đại diện cho Nữ hoàng và có vai trò tương tự như vai trò của vị Tổng Toàn quyền.

Nền quân chủ lập hiến

Nước Úc theo chế độ quân chủ lập hiến. Một nước theo chế độ quân chủ lập hiến là một nước có một hoàng đế hay một nữ hoàng là nguyên thủ quốc gia nhưng điều hành chính quyền dựa theo hiến pháp.

Nền dân chủ đại nghị tại Úc dựa vào cách tổ chức chính quyền của Anh quốc đã được phát triển qua nhiều thế kỷ. Trong chính quyền dân chủ đại nghị tại Úc, Thủ tướng là người lãnh đạo chính quyền Úc.

Vai trò của vị Tổng Toàn quyền

Vị Tổng Toàn quyền:

- ký các luật dự thảo được quốc hội thông qua để trở thành luật (được gọi là sự Phê Chuẩn của Hoàng gia)
- ký những qui định luật pháp
- thực hiện các nhiệm vụ có tính cách nghi lễ
- thông qua việc bổ nhiệm các tổng trưởng trong chính quyền Úc, các thẩm phán liên bang và các viên chức cao cấp khác.

Vị Tổng Toàn quyền cũng có các quyền đặc biệt gọi là 'quyền bảo lưu' chỉ được sử dụng trong những trường hợp được ấn định.

Ai là một trong số các vị lãnh đạo nước Úc?

Vị Nguyên thủ Quốc gia
Nữ hoàng Úc

Tổng Toàn quyền

Đại diện cho vị Nguyên thủ Quốc gia Úc

Toàn quyền

Đại diện cho vị Nguyên thủ Quốc gia tại mỗi tiểu bang ở Úc

Thủ tướng

Người lãnh đạo chính quyền Úc

Thủ hiến

Người lãnh đạo chính phủ tiểu bang

Chánh Bộ trưởng

Người lãnh đạo chính phủ lãnh thổ

Bộ trưởng Chính phủ

Một thành viên quốc hội được người lãnh đạo chính quyền bổ nhiệm có trách nhiệm điều hành một bộ sở của chính phủ

Dân biểu quốc hội (MP)

Một người do dân bầu lên và đại diện cho họ trong Quốc hội Úc

Thượng nghị sĩ

Một người do dân bầu lên và đại diện cho một tiểu bang hay lãnh thổ trong Quốc hội Úc

Thị trưởng (Mayor) hay Chủ tịch quận (Shire President)

Người lãnh đạo hội đồng thành phố địa phương

Nghị viên (Councillor)

Một thành viên của hội đồng thành phố được dân bầu lên

Tòa nhà Quốc hội cũ tại Canberra được khánh thành năm 1927

Nước Úc được điều hành như thế nào?

Chính phủ Úc

Chính phủ Úc còn được gọi là Chính phủ Liên bang hay Chính phủ của Khối cộng đồng Quốc gia Úc.

Chính phủ Úc có lưỡng viện:

- Viện Dân biểu
- Thượng viện.

Thành viên của lưỡng viện do dân bầu lên trong các cuộc bầu cử liên bang. Khi quý vị đi bầu trong một cuộc bầu cử liên bang, thường quý vị chọn lựa những người đại diện cho mình trong mỗi viện.

Tòa nhà Quốc hội mới tại Canberra được khánh thành năm 1988

Viện Dân biểu

Viện Dân biểu còn được gọi là Hạ viện hay Viện Nhân dân.

Nước Úc được phân ra làm nhiều khu vực bầu cử liên bang. Người dân Úc thuộc mỗi khu vực bầu cử bỏ phiếu cho một người đại diện cho họ trong Hạ viện, gọi là Dân biểu quốc hội (MP).

Số dân biểu cho mỗi tiểu bang hay lãnh thổ là bao nhiêu người tùy thuộc vào dân số của tiểu bang hay lãnh thổ đó. Nhân dân Úc bầu lên cả thảy là 150 dân biểu quốc hội.

Công việc quan trọng của Viện Dân biểu là cứu xét, tranh luận và quyết định bầu cho những đề nghị luật mới hay những thay đổi cho luật hiện hành. Các Dân biểu quốc hội cũng bàn thảo những vấn đề có tầm quan trọng quốc gia.

Viện Dân biểu

Thượng viện

Thượng viện đôi khi còn được gọi là Viện trên, Viện Tái xét hay Viện Lập pháp.

Các tiểu bang có số Thượng nghị sĩ đại diện tương đương với nhau, bất kể dân số mỗi tiểu bang nhiều ít ra sao. Dân chúng mỗi tiểu bang bầu 12 Thượng nghị sĩ đại diện cho họ trong Thượng viện. Mỗi lãnh thổ (Úc có hai lãnh thổ) chọn hai Thượng nghị sĩ vào Thượng viện. Có tổng cộng 76 Thượng nghị sĩ trên toàn quốc.

Các Thượng nghị sĩ cứu xét, tranh luận và quyết định bầu cho những đề nghị luật mới hay những thay đổi cho luật hiện hành. Các Thượng nghị sĩ cũng bàn thảo những vấn đề có tầm quan trọng quốc gia.

Thượng viện

Các chính phủ tiểu bang và lãnh thổ

Úc có sáu tiểu bang và hai lãnh thổ nội địa. Mỗi tiểu bang có hiến pháp và quốc hội riêng. Các chính phủ tiểu bang và liên bang đặt cơ sở tại các thành phố thủ phủ.

Người lãnh đạo chính quyền tiểu bang là vị Thủ hiến và người lãnh đạo chính quyền lãnh thổ là Chánh Bộ trưởng.

Các quốc hội tiểu bang hoạt động tương tự như quốc hội Úc. Tại mỗi tiểu bang, vị Toàn quyền đại diện cho Nữ hoàng Úc. Tại Lãnh thổ Bắc Úc (NT), Chánh Văn phòng (Administrator) được vị Tổng Toàn quyền bổ nhiệm. Chánh Văn phòng có vai trò và trách nhiệm tương tự như Toàn quyền tiểu bang.

Nhân dân tiểu bang bầu người đại diện cho địa phương mình tương tự như việc bầu người đại diện trong chính phủ liên bang Úc. Những đại biểu này trở thành dân biểu quốc hội tiểu bang hay lãnh thổ.

Chính phủ địa phương

Các tiểu bang và lãnh thổ được chia ra làm nhiều khu vực do chính phủ địa phương điều hành. Những khu vực này được gọi là thành phố, quận, thị trấn hay vùng. Mỗi khu vực có hội đồng thành phố riêng biệt. Các hội đồng thành phố có trách nhiệm hoạch định và cung cấp các dịch vụ cho cộng đồng địa phương. Những công dân sống trong mỗi khu vực địa phương bầu ra các nghị viên hội đồng địa phương đại diện cho họ.

Ba cấp chính phủ làm những công việc gì?

Chính phủ Liên bang có trách nhiệm về:

- thu thuế
- điều hành kinh tế quốc gia
- di trú và công dân vụ
- nhân dụng
- các dịch vụ bưu điện và hệ thống thông tin
- an sinh xã hội (các khoản tiền cấp dưỡng và hỗ trợ gia đình)
- quốc phòng
- giao thương
- hàng không và an toàn không vận
- ngoại giao (đối ngoại).

Các chính phủ tiểu bang và lãnh thổ có trách nhiệm về:

- nhà thương và những dịch vụ y tế
- trường học
- hỏa xa
- đường sá và kiểm soát giao thông
- quản lý rừng
- cảnh sát
- các phương tiện giao thông công cộng.

Các chính phủ địa phương và Chính phủ Lãnh thổ Thủ đô Úc (Australian Capital Territory Government) có trách nhiệm về:

- các biển chỉ tên đường phố và kiểm soát giao thông
- cầu đường, lối đi cho khách bộ hành trong địa phương
- cống rãnh thoát nước
- công viên, sân chơi, hồ bơi, các sân chơi thể thao
- khu cắm trại và những bãi caravan
- thanh tra vệ sinh thực phẩm và thịt
- kiểm soát tiếng ồn và súc vật
- thu gom rác
- thư viện địa phương, các phòng hội lớn và các trung tâm cộng đồng
- một số vấn đề liên quan đến việc chăm sóc cho trẻ em và người cao niên
- cấp giấy phép xây dựng
- các đề án xã hội
- các vấn đề môi trường địa phương.

Một số trách nhiệm được nhiều cấp chính phủ chia sẻ với nhau. Hội đồng Chính phủ Úc (COAG) được thành lập để khuyến khích các cấp chính phủ hợp tác với nhau.

Chính phủ Úc có trách nhiệm điều hành kinh tế quốc gia

Các chính phủ tiểu bang và lãnh thổ có trách nhiệm về các nhà thương

Các chính phủ địa phương có trách nhiệm về các sân chơi

Các chính đảng có vai trò gì trong việc điều hành nước Úc?

Một chính đảng là một nhóm người cùng có chung ý kiến về phương cách điều hành đất nước. Họ làm việc với nhau để những chính sách của đảng họ được trở thành các sắc luật. Những chính đảng lớn tại Úc là Đảng Lao động, Đảng Tự do Úc, Đảng Quốc gia và Đảng Xanh.

Đa số các dân biểu quốc hội là đảng viên của một chính đảng. Một số dân biểu không phải là đảng viên của bất cứ chính đảng nào, họ được gọi là các chính trị gia độc lập.

Tại Úc, quý vị được tự do gia nhập một chính đảng nếu quý vị muốn.

Chính phủ Úc được hình thành như thế nào?

Sau mỗi kỳ bầu cử, chính đảng hay liên hiệp một số chính đảng có đa số ghế được bầu vào Hạ viện thành lập chính phủ. Đảng trưởng của chính đảng này trở thành Thủ tướng, vị lãnh đạo Chính phủ Úc.

Chính đảng hoặc liên hiệp một số chính đảng có số dân biểu được bầu vào Hạ viện nhiều hàng thứ hai được gọi là Phe Đối lập, người lãnh đạo của họ được gọi là Thủ lãnh Đối lập.

Thủ tướng bổ nhiệm các Dân biểu Quốc hội hay Thượng nghị sĩ làm tổng trưởng các bộ. Các tổng trưởng có trách nhiệm về các khâu quan trọng trong chính quyền (gọi là portfolios) thí dụ như nhân dụng, Thổ dân sự vụ hay Bộ Ngân khố. Các tổng trưởng giữ những khâu quan trọng nhất hợp thành Nội các, là cơ quan chính với chức năng đưa ra các quyết định của Chính phủ Úc.

Toà án Tối cao Úc

Luật pháp được soạn thảo như thế nào?

Các công dân Úc bầu người đại diện cho họ trong Quốc hội Úc.

Quốc hội Úc làm ra luật và thay đổi luật pháp vì ích lợi quốc gia.

Một dân biểu Quốc hội Úc đề nghị các luật mới hay thay đổi các luật hiện hành. Đề nghị luật mới được gọi là luật dự thảo (Bills).

Hạ viện và Thượng viện cứu xét, tranh luận và bỏ phiếu chống hay thuận những luật dự thảo.

Nếu đa số dân biểu ở mỗi viện đều chấp thuận luật dự thảo, đề nghị luật mới này sẽ được đệ trình lên vị Tổng Toàn quyền.

Khi được Tổng Toàn quyền ký, luật dự thảo trở thành luật. Điều này được gọi là sự Phê Chuẩn của Hoàng gia.

Các quốc hội tiểu bang và lãnh thổ làm ra luật riêng qua quá trình tương tự.

Luật pháp được điều hành như thế nào?

Tòa án

Các tòa án Úc có trách nhiệm diễn giải và áp dụng các sắc luật. Các tòa án hoạt động độc lập ngoài sự chi phối của chính phủ. Các tòa quyết định một người có vi phạm luật pháp hay không và tuyên án xử để trừng phạt. Tất cả mọi người có quyền có luật sư đại diện cho mình trước tòa. Tòa án chỉ có thể xử án dựa theo những chứng cứ được đưa ra trước tòa.

Các thẩm phán

Các thẩm phán có quyền hạn tối cao trong tòa án. Họ làm việc độc lập và không ai được quyền bảo họ phải quyết định như thế nào.

Các thẩm phán do chính phủ bổ nhiệm, nhưng chính phủ không có quyền bãi chức họ nếu không đồng ý với những quyết định của họ.

Bồi thẩm đoàn

Trong một số vụ án tòa sẽ nhờ bồi thẩm đoàn xử một người có phạm pháp hay không.

Bồi thẩm đoàn là một nhóm thường dân được chọn theo cách bốc thăm. Vị thẩm phán giải thích luật pháp cho bồi thẩm đoàn. Trong một vụ xử hình tội, nếu bồi thẩm đoàn xử một người có tội, thẩm phán là người quyết định tuyên án tù hoặc phạt.

Theo luật, người dân Úc được coi là vô tội cho đến khi họ bị tòa xử là có tội.

Cảnh sát

Cảnh sát gìn giữ sự ổn định và trật tự trong cộng đồng. Công việc của họ là bảo vệ sinh mạng và của cải. Họ làm việc độc lập không chịu sự chi phối của chính phủ. Nếu cảnh sát tin rằng một cá nhân đã phạm pháp, họ có quyền bắt giữ người này và đưa họ ra tòa. Cảnh sát có thể trưng bằng chứng trước tòa, nhưng tòa án quyết định người đó có tội hay không.

Các tiểu bang và lãnh thổ (NT) có lực lượng cảnh sát riêng. Họ giải quyết những vụ vi phạm luật pháp tiểu bang và lãnh thổ.

Úc cũng có lực lượng cảnh sát liên bang. Cảnh sát liên bang điều tra những vụ vi phạm luật pháp liên bang, thí dụ như buôn thuốc phiện, phạm tội làm phương hại an ninh quốc gia và các vụ phạm tội phá hoại môi sinh. Cảnh sát Liên bang cũng có nhiệm vụ cảnh sát tổng quát cho Lãnh thổ Thủ đô Úc.

Cảnh sát và người dân trong cộng đồng có quan hệ tốt đẹp với nhau. Quý vị có thể trình báo với cảnh sát những vụ vi phạm luật pháp và nhờ cảnh sát địa phương giúp đỡ.

Điều quan trọng là quý vị phải thông hiểu luật pháp Úc, quý vị không thể viện cớ không biết khi vi phạm luật.

Hối lộ cảnh sát là một trọng tội. Chỉ nghĩ muốn hối lộ với một cảnh sát viên cũng là phạm pháp.

Những hành vi phạm pháp tại Úc

Một số những trọng tội bao gồm tội cố sát, tấn công, tấn công tình dục, bạo hành đối với người khác hay phá hoại tài sản của người khác, cướp bóc có vũ trang hay ăn cắp, có quan hệ tình dục với trẻ em hay những người vị thành niên, lái xe bất cẩn gây nguy hiểm, sở hữu và dùng thuốc phiện và tội gian lận và lừa gạt.

Như tại các nước khác, ở Úc việc bạo hành đối với người khác là trái luật và là một trọng tội. Hành vi này bao gồm bạo hành trong gia đình và trong hôn nhân. Bạo hành trong gia đình bao gồm đánh đập, hành hạ về tình dục hay tâm lý, cưỡng ép người khác phải có quan hệ tình dục với mình, buộc người khác phải sống trong tình trạng cô lập hoặc thiếu thốn.

Mang vũ khí trong mình thí dụ như dao hay súng là vi phạm luật pháp Úc. Cá nhân muốn có súng, giả dụ như để dùng vào việc bảo vệ nông trại, trước hết phải xin cảnh sát cấp cho giấy phép được mua súng.

Cách hành vi vi phạm luật giao thông

Các chính phủ tiểu bang và lãnh thổ kiểm soát các luật về lộ vận hay giao thông. Người ta có thể bị phạt số tiền lớn hay bị phạt tù nếu vi phạm luật giao thông. Muốn lái xe tại Úc, quý vị phải có bằng lái xe địa phương và xe phải được đăng bạ.

Tất cả mọi người khi di chuyển bằng xe phải cài dây nịt an toàn. Ấu nhi phải được đặt trong loại ghế đặc biệt dành cho ấu nhi được chấp thuận. Luật giao thông liên quan đến việc lái xe quá tốc độ sau khi uống rượu hay dùng thuốc phiện rất nghiêm ngặt. Dùng điện thoại lưu động cầm tay trong khi đang lái xe cũng là trái luật.

Kết luận

Những cơ quan chính quyền đặt trên nền tảng dân chủ của chúng ta đã xây dựng nên một xã hội hòa bình và ổn định. Chúng ta có một nền văn hoá phong phú và đặc thù để chia sẻ. Là công dân Úc, quý vị sẽ là một phần trong câu chuyện của đất nước chúng ta và sẽ đóng góp cho tương lai đất nước. Nước Úc mừng đón quý vị. Quốc tịch là sợi dây nối gắn bó tất cả chúng ta.

Để chuẩn bị cho kỳ thi quốc tịch, quý vị hãy tập trả lời những câu hỏi thực tập trong các trang 34 và 35.

Bảng chú giải phần có trong bài thi quốc tịch

Các cơ quan chính phủ

Các cơ quan trong chính phủ và những người làm việc cho các cơ quan này
Anh Paul làm cho chính phủ trong chức vụ nhân viên Centrelink.

biến loạn

những cuộc biểu tình và nổi loạn quy tụ một số đông người, thường là để phản đối một quyết định hay chính sách của chính phủ

Một cuộc biến loạn đã xảy ra khi chính phủ thông qua những đạo luật không được sự đồng thuận của người dân.

liên hiệp các đảng phái

việc hai hay nhiều chính đảng liên kết với nhau, thường là để thành lập chính phủ hay phe đối lập

Sau kỳ bầu cử, không đảng nào chiếm được đa số ghế trong Hạ viện, vì vậy hai đảng có các chính sách tương tự kết hợp với nhau để thành lập một đảng liên hiệp.

Ủy hội

một nhóm người được trao trách nhiệm chính thức

Một ủy ban độc lập tổ chức các cuộc bầu cử.

chế độ quân chủ lập hiến

một nước có một vị vua hay nữ hoàng làm nguyên thủ quốc gia, nhưng quyền lực của họ bị hiến pháp giới hạn

Hiến pháp của chúng ta quyết định thành lập chính thể quân chủ lập hiến cho khối Cộng đồng Quốc gia Úc, với Nguyên thủ Quốc gia là Hoàng đế hay Hoàng hậu Anh quốc.

tòa án

nơi các vụ án được thẩm phán xét xử

Nếu phạm pháp, người ta có thể phải ra toà.

tòa hình sự

tòa nghe những chứng cứ về một tội danh bị cáo buộc để quyết định xem bị cáo có tội hay vô tội

Sau phiên tòa hình sự, tên đánh cướp nhà băng bị bỏ tù.

dân chủ

Chính phủ do dân bầu lên

Cô Grace rất lấy làm vui sướng được sống trong một xã hội dân chủ nơi cô có thể bầu người đại diện cho mình trong quốc hội.

buôn thuốc phiện

mang hay mua thuốc phiện để bán một cách bất hợp pháp

Jess bị bỏ tù vì tội buôn thuốc phiện.

tình trạng tước đoạt kinh tế

một hình thức bạo hành trong gia đình, khi một người trong một mối quan hệ ngăn cản không cho người kia nhận tiền hay giữ tiền

Lin bị tước đoạt kinh tế vì chồng bà không cho bà tiền.

bầu cử

là dịp khi các công dân chọn người đại diện cho họ trong quốc hội

Công dân Úc từ 18 tuổi trở lên phải đi bầu.

danh sách cử tri

danh sách những người được đi bầu trong một cuộc bầu cử hay trưng cầu dân ý
Khi Jan đến phòng phiếu, nhân viên phòng phiếu tìm tên của cô trong danh sách cử tri.

Thi hành luật pháp

đảm bảo mọi người phải tuân theo luật pháp
Cảnh sát thi hành luật pháp và gìn giữ sự ổn định.

quyền hành pháp

quyền điều hành luật pháp, đây là một trong ba ngành của chính quyền được ghi trong Hiến pháp Úc
Các tổng trưởng Chính phủ Úc và vị Tổng Toàn quyền có quyền hành pháp để điều hành các sắc luật do Quốc hội Úc đưa ra.

liên bang

sự hợp nhất các thuộc địa để hình thành một quốc gia trong đó các thuộc địa vẫn còn được giữ một số quyền lực
Vào năm 1901, các thuộc địa được hợp nhất lại thành một liên bang gọi là khối Cộng đồng Quốc gia Úc.

Đoàn thuyền First Fleet

một đoàn 11 chiếc thuyền khởi hành từ Anh quốc do Thuyền trưởng Arthur Phillip chỉ huy đến New South Wales để thành lập một khu chứa tù nhân
Vào Ngày Quốc khánh Úc, chúng ta kỷ niệm ngày đoàn thuyền First Fleet cập bến Sydney Cove vào ngày 26 tháng Giêng 1788.

hoa biểu tượng quốc gia

loại hoa biểu tượng cho một quốc gia
hoa biểu tượng cho nước Úc là hoa xiêm vàng.

buộc người khác phải sống trong tình trạng cô lập

đây là một hình thức bạo hành trong gia đình khi một người trong một mối quan hệ lấy quyền kiểm soát cho phép hay không cho phép người kia gặp ai hay nói chuyện với ai, đọc sách báo gì, đi đâu
Sandi bị buộc sống trong tình trạng cô lập vì chồng cô không cho phép cô đi thăm bạn bè hay gia đình.

từ nay trở đi

từ bây giờ trở về sau
Trong buổi lễ tuyên thệ nhập tịch, quý vị tuyên hứa từ nay trở đi sẽ trung thành với nước Úc.

hình tượng

một hình ảnh nổi tiếng
Nhà Hát Lớn Opera House là một hình tượng nổi tiếng của Sydney.

người thổ dân hay người bản địa

những người bản địa sinh sống tại Úc từ thời nguyên thủy - ở Úc gồm có người thổ dân và người đảo eo biển Torres
2,5 phần trăm dân số Úc là người Thổ dân.

Do thái-Thiên Chúa giáo

thuộc về cả hai tôn giáo Do thái giáo và Thiên Chúa giáo
Những giá trị đạo đức Do thái-Thiên Chúa giáo được rút tỉa từ kinh thánh.

quyền tư pháp

quyền diễn giải và áp dụng luật pháp, một trong ba ngành trong chính quyền được ghi trong Hiến pháp Úc
Các tòa án Úc có quyền tư pháp cho phép họ diễn giải và áp dụng luật pháp.

quyền lập pháp

quyền lập pháp và thay đổi pháp luật, một trong ba ngành trong chính quyền được ghi trong Hiến pháp Úc
Theo hiến pháp, quốc hội có quyền lập pháp, có nghĩa là quyền làm luật.

những quyền tự do (liberty)

những quyền tự do và độc lập của cá nhân

Trong xã hội dân chủ của chúng ta, mọi người có tự do ngôn luận, tự do tôn giáo và tự do hội họp. Chúng ta trân quý những quyền tự do này.

thẩm phán

người đứng (leader) đầu tòa án hạ thẩm

Thẩm phán xử tên ăn cướp có tội và cho tên này vào tù.

Tinh thần tương thân

giúp đỡ và nhận sự giúp đỡ của người khác, nhất là khi lâm hoàn cảnh khó khăn

Khi tôi bị hư xe, những người lái xe khác giúp tôi đẩy xe trong tinh thần tương thân.

quốc ca

bài hát của một quốc gia

Quốc ca Úc là bài hát 'Advance Australia Fair'.

nền dân chủ đại nghị

hệ thống chính quyền dựa vào việc người dân thường xuyên bầu cử những người đại diện của mình trong quốc hội

Trong một nền dân chủ đại nghị, người dân bầu người đại diện cho mình.

thường trú nhân

Một người được cấp chiếu khán diện thường trú, được sống và làm việc tại Úc vô thời hạn

Hàng xóm người Nhật của Abdul là một thường trú nhân tại Úc và làm việc tại một ngân hàng.

chính đảng

là một nhóm người cùng có chung ý kiến về phương cách điều hành đất nước

Các đảng viên của một chính đảng thường xuyên gặp gỡ giả dụ như để bàn thảo những cải tiến về phương tiện giao thông công cộng.

việc phục vụ công chúng

việc sử dụng thì giờ, nhiệt huyết và kỹ năng của mình vào những công việc có lợi ích chung cho quốc gia

Jose đã thực hiện một công tác phục vụ công chúng đầy giá trị khi giúp đỡ những người tỵ nạn định cư tại Úc.

trưng cầu dân ý

tất cả các cử tri bỏ phiếu về vấn đề thay đổi Hiến pháp Úc

Trong cuộc trưng cầu dân ý năm 1967, người dân bỏ phiếu về việc tính cả người thổ dân trong thống kê quốc gia.

người đại diện hay đại biểu

một người làm hay nói thay mặt cho người khác

Đại biểu hội đồng thành phố địa phương của tôi thích ý kiến của tôi và trình bày ý kiến này trong cuộc họp của hội đồng.

tái xét

cứu xét một đề nghị làm luật mới và quyết định thuận hay chống

Thượng viện, còn gọi là Viện Tái xét, tranh luận một dự luật về thuế vụ do Hạ viện đề nghị.

bỏ phiếu kín

hệ thống bầu cử theo đó cử tri bỏ phiếu một cách riêng tư, như thế không ai có thể khuyến dụ họ hay bắt buộc họ phải bầu cho ai hoặc bầu như thế nào

Trong cuộc bỏ phiếu kín, không ai nhìn xem quí vị viết gì trong lá phiếu của mình.

thế tục

cách ly với tôn giáo

Không có quốc giáo trong một xã hội thế tục.

xây dựng

thành lập, gây nên, bắt đầu

Toàn quyền Phillip thành lập thuộc địa đầu tiên tại New South Wales.

quận

một khu vực của chính quyền địa phương

Đường sá trong quận tôi rất an toàn.

an sinh xã hội

Các khoản cấp dưỡng hay trợ cấp của chính phủ nhằm giúp người thất nghiệp, người khiếm tật, người cao niên hay những người cần được giúp đỡ khác

Khi Trang bị mất việc, chị ấy phải xin trợ cấp an sinh xã hội.

thử thời vận

liều xem mình có may mắn hay không

Mỗi năm, tôi thử thời vận bằng cách bỏ ra 10 đô cá độ một con ngựa trong cuộc đua ngựa Melbourne Cup.

người làm việc thiện nguyện

một người bỏ thì giờ riêng của mình để giúp đỡ một người hay một tổ chức mà không cần được trả tiền thù lao

Raza là một người làm việc thiện nguyện, anh dạy tiếng Anh tại nhà cho người ta.

Những câu hỏi thực tập

Nước Úc và người Úc

1. Chúng ta tưởng nhớ gì trong ngày Anzac Day?
 - a. Ngày Quân đoàn Úc và Tân Tây Lan (Anzac) đổ bộ lên Gallipoli, Thổ Nhĩ Kỳ
 - b. Ngày những di dân Anh quốc tự do đầu tiên đến Úc lập nghiệp
 - c. Ngày chiếc tàu First Fleet cập bến Sydney Cove
2. Cờ Thổ dân Úc có những màu gì?
 - a. Đen, trắng và vàng
 - b. Xanh lá cây, trắng và đen
 - c. Xanh da trời, trắng và xanh lá cây
3. Những tài sản quốc gia của nước Úc mang biểu tượng gì?
 - a. Bài quốc ca Úc
 - b. Loại hoa đặc biệt biểu tượng cho nước Úc
 - c. Quốc huy Úc

Những niềm tin về dân chủ, các quyền công dân và quyền tự do tại Úc

4. Trong các câu sau đây về hệ thống chính quyền nước Úc, câu nào đúng?
 - a. Nữ hoàng của Úc chọn người thành lập Quốc hội Úc
 - b. Chính quyền do nhân dân bầu lên
 - c. Thủ tướng chọn các Đại biểu Quốc hội
5. Trong các câu sau đây, câu nào nêu lên một ví dụ về quyền tự do ngôn luận?
 - a. Người dân có thể biểu tình phản đối các quyết định của chính phủ một cách ôn hòa
 - b. Đàn ông và đàn bà đều được đối xử bình đẳng trước pháp luật
 - c. Người dân Úc có quyền không theo một tôn giáo nào
6. Trong các câu sau đây về chính quyền Úc, câu nào đúng?
 - a. Chính phủ không cho phép một số tôn giáo được hoạt động
 - b. Chính phủ Úc là một chính quyền thế tục
 - c. Những giáo luật được quốc hội thông qua
7. Trong các câu sau đây, câu nào nêu lên một ví dụ về quyền bình đẳng tại Úc?
 - a. Tất cả mọi người đều theo một tôn giáo
 - b. Đàn ông và đàn bà đều được hưởng những quyền công dân như nhau
 - c. Tất cả mọi người đều là thành viên của một đảng phái chính trị
8. Trong các việc làm sau đây, việc làm nào là trách nhiệm của một công dân Úc từ mười tám tuổi trở lên?
 - a. Có mặt trong các cuộc họp hội đồng thành phố địa phương
 - b. Đi bầu trong các cuộc bầu cử
 - c. Có sổ thông hành đang còn hiệu lực
9. Trong các việc làm sau đây, việc làm nào là trách nhiệm của một công dân Úc từ mười tám tuổi trở lên?
 - a. Tham gia các dịch vụ trợ giúp cộng đồng tại địa phương
 - b. Luôn luôn mang theo sổ thông hành tùy thân
 - c. Làm nhiệm vụ bồi thẩm nếu được yêu cầu
10. Trong các câu sau đây về sổ thông hành, câu nào đúng?
 - a. Các công dân Úc có quyền xin cấp sổ thông hành Úc
 - b. Các thường trú nhân được mang sổ thông hành Úc
 - c. Các công dân Úc cần có sổ thông hành và chiếu khán nhập cảnh mới được về lại Úc

Chính phủ và luật pháp Úc

11. Trong các câu sau đây về việc bỏ phiếu bầu trong các cuộc bầu cử tại Úc, câu nào đúng?
 - a. Người dân được tự do bỏ phiếu cho bất cứ ứng cử viên nào một cách an toàn
 - b. Cử tri bỏ phiếu bằng cách đưa tay lên
 - c. Cử tri phải viết tên của họ vào lá phiếu
12. Sự việc gì đã xảy ra tại Úc ngày 1 tháng Giêng 1901?
 - a. Hiến pháp Úc được thay đổi bằng một cuộc trưng cầu dân ý
 - b. Hiến pháp Úc bắt đầu có hiệu lực
 - c. Quân đoàn Úc và Tân Tây Lan (Anzac) được thành lập
13. Văn kiện pháp lý đề ra các luật lệ chính phủ Úc phải tuân thủ được gọi là gì?
 - a. Liên bang Úc
 - b. Khối cộng đồng quốc gia Úc
 - c. Hiến pháp Úc
14. Trưng cầu dân ý có nghĩa là gì?
 - a. Bỏ phiếu thay đổi chính phủ
 - b. Bỏ phiếu thay đổi hiến pháp Úc
 - c. Bỏ phiếu thay đổi Thủ Tướng
15. Ngành nào trong chính phủ có quyền diễn giải và áp dụng luật pháp?
 - a. Lập pháp
 - b. Hành pháp
 - c. Tư pháp
16. Trong những trách nhiệm sau đây vị TổngToàn Quyền có trách nhiệm gì?
 - a. Bổ nhiệm các thủ hiến tiểu bang
 - b. Ký các sắc lệnh được quốc hội Úc thông qua
 - c. Bổ nhiệm vị Lãnh đạo Quốc gia
17. Trong các câu sau đây về chính quyền tiểu bang, câu nào đúng?
 - a. Tất cả các tiểu bang đều có chung một hiến pháp
 - b. Mỗi tiểu bang có hiến pháp riêng
 - c. Các tiểu bang không có hiến pháp
18. Đảng hay liên đảng có số lượng phiếu nhiều thứ hai trong một cuộc bầu cử Hạ viện được gọi là gì?
 - a. Chính phủ
 - b. Chính phủ Đối lập
 - c. Thượng viện
19. Đề nghị làm luật được đưa ra trước quốc hội gọi là gì?
 - a. Được Hoàng gia Chấp thuận
 - b. Luật dự thảo
 - c. Tranh luận
20. Ai có trách nhiệm giữ gìn an ninh và trật tự tại Úc?
 - a. Công chức
 - b. Cảnh sát
 - c. Luật sư

Trả lời đúng cho những câu hỏi thực tập:

1a, 2a, 3c, 4b, 5a, 6b, 7b, 8b, 9c, 10a, 11a, 12b, 13c, 14b, 15c, 16b, 17b, 18b, 19b, 20b

Những câu hỏi có trong bài thi quốc
tịch đến đây là hết